

20 000 fő – évente nagyjából ennyi ember próbál ki Magyarországon elsőként új, akár a korábbinál hatékonyabban működő terápiákat, gyógyszereket. Mennyire vagyunk nyitottak, egyáltalán mennyit tudunk a klinikai gyógyszervizsgálatokról? A Synexus magyarországi hálózata megismételte tavalyi kutatását a témában.

Talán sokan bele sem gondolnak, de mielőtt egy új hatóanyagot egy adott betegség típusban gyógyszerként engedélyeznek, a hatékonyságot és biztonságosságot betegek bevonásával zajló klinikai vizsgálatoknak is alá kell támasztania. Ezt a folyamatot hívják klinikai gyógyszervizsgálatnak, amiben Magyarország igazi „nagy hatalomnak” számít, ugyanis az egy főre vetített vizsgálatok száma alapján az élmezőnybe tartozunk Európában.

A világon már közel 200 rendelővel, több mint 25 éve jelen lévő Synexus magyarországi hálózatának friss, 923 főt bevonó kutatásából az derült ki, hogy a klinikai gyógyszervizsgálatok még ismertebbé váltak hazánkban. A tavalyi 75%-ról 80%-ra nőtt azok aránya, akik hallottak már a gyógyszervizsgálatokról, annak ellenére, hogy még nem vettek részt benne. Ez azonban korántsem hátráltató tényező, közel 79%-uk ki is próbálná azokat, amennyiben nagyobb sikeresélyt láthatnának az állapotjavulásban (93%), ha biztosak lehetnének abban, hogy az esetleges mellékhatások esetén azonnali orvosi kezelésben részesülhetnek (92%), és ha legalább olyan biztonságosnak tarthatnák a klinikai gyógyszervizsgálatot, mint a jelenlegi kezelésüket (90%). Emellett motiváló tényező az önzetlenség is, a megkérdezettek 88%-a belevágna a vizsgálatokba, ha ezzel hozzájárulnak egy sikeres terápia kifejlesztéséhez.

A megkérdezettek jelentős része számára ismert, hogy a klinikai vizsgálat nem egyenlő a szűrővizsgálattal, még ha vannak hasonló elemeik is. Mindkét esetben sor kerül vizsgálatokra, utóbbi során azonban az alany egy egészségügyi ellenőrzésen vesz részt az esetleges betegségek korai felismerése és megelőzése érdekében, a klinikai gyógyszervizsgálatoknál pedig azt ellenőrzik, hogy a páciens egészségügyi állapota alapján megfelel-e a gyógyszervizsgálat kritériumainak, szakszóval “beválasztható-e”.

Alig van mellékhatás, mégis ettől tartunk a leginkább

Jó hír, hogy a válaszadók közel 51%-a már rendszeresen jár szűrővizsgálatokra. A vizsgálatokhoz jellemzően magánintézményt választanak, ugyanis döntő többségük még mindig ezekben bízik leginkább. A Synexus kíváncsi volt arra is, hogy a megkérdezettek mit tudnak a

klinikai gyógyszervizsgálatokról. A legtöbben tudatában vannak annak (93%), hogy a szűrővizsgálatok ingyenesek, és hogy sorban állás nélkül lehet orvosi segítséghez jutni (63%). Azt is tudják, hogy hosszabb ideig is foglalkoznak egy-egy pácienssel (71%). Ennek ellenére, noha a vizsgálatok szigorúan szabályozott és felügyelt folyamat részeként zajlanak, nemzetközi szabványok, és szigorú kritériumrendszer alapján, a megkérdezettek 37%-a nem tartja biztonságosnak, fél a valószínűsíthető mellékhatásoktól, és úgy érzi, kísérleteznek rajta (29%). A valóság ezzel szemben az, hogy azok közül, akik már részt vettek ilyen jellegű vizsgálatban, 76%-nál még soha nem lépett fel enyhe mellékhatás sem.

A megkérdezettek 95%-a újra részt venne klinikai vizsgálatban

Az aggodalmak – mint az élet számos más területén is –, többnyire az ismeretlentől való félelemből fakadnak. Mégis azok, akiknek már volt tapasztalatuk a vizsgálatokkal kapcsolatban, végig jó kezekben érezték magukat, hiszen pontosan elmondták nekik előre, mi lesz a folyamat. Az ügyintézés és adminisztráció is olajozott volt, az orvos pedig több időt töltött velük, mint más helyzetben általában a páciensekkel. A megkérdezettek 95%-a éppen ezért újra részt venne klinikai vizsgálatban, és csak akkor hagyná abba, ha már megoldódott a problémája.

A szűrővizsgálat fontossága nem kérdés, ám sokan még mindig nem járnak rendszeresen, pedig számos betegség lenne megelőzhető, vagy korai fázisban orvosolható a megfelelő gyakoriságú szűréssel. Mindemellett a gyógyszervizsgálatokban való részvétel is segíthet, és bár félelmetesnek tűnik, a számok azt mutatják, hogy akik már egyszer részt vettek benne, újra megtennék.